

**2007 MALÎ YILI GENEL VE KATMA BÜTÇE
KANUN TASARILARI İLE 2005 MALÎ YILI GENEL
VE KATMA BÜTÇE KESİN HESAP KANUNU
TASARILARININ PLAN VE BÜTÇE
KOMİSYONU GÖRÜŞME
TUTANAKLARI**

BAŞKAN: Sait AÇBA
BAŞKANVEKİLİ: Mehmet Altan KARAPAŞAOĞLU (Bursa)
SÖZCÜE: Sabahattin YILDIZ (Muş)
KATİP: Mehmet SEKMEN (İstanbul)

-----O-----

15.11.2006

İÇİNDEKİLER

- BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
- KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

BAŞKAN – Sayın Baştopçu'ya teşekkür ediyorum.

Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, bürokrasinin değerli temsilcileri; Sayın Baştopçu, fıkranızda bir şeyi, anlattığınız fıkrayı daha doğrusu AKP'ye bağladınız ve dediniz ki “hedefi vuruyoruz biz Fadime gibi” diyorsunuz yani. Beşinci yılda mı vurmaya başladınız?

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Biz başından beri vuruyoruz Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Peki, teşekkür ederim.

Efendim, ben de bir Temel fıkrasıyla başlayayım müsaade ederseniz, madem Sayın Baştopçu bir fıkrayla başladı. Şimdi, konu Bayındırlık ve İskân Bakanlığı bütçesi olunca, doğal olarak birçok milletvekili arkadaşımız kendi ilinin, yöresinin yol sorunlarını ve taleplerini dile getirdiler. Çok doğal; her yıl Bayındırlık Bakanlığı bütçesinde böyle bir tabloyla karşılaşılıyor. Buradan aklıma geldi. Temel eskicilik yapıyor muş. Bilirsiniz eskiden eskiciler vardı, sokakta dolaşırdı, eski elbiseler alırlardı “Eskiciyim” diye bağırırlardı.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Bu İktidarla da onların sayısı arttı.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Şimdi, bir eskici dolaşüyor “Eskiciyim, eski elbiseler alırım” diye dolaşılıyor, hemen arkasında da da Temel “Ben de” diyor. Yani, yorulmuyor, lafları telaffuz etmiyor. Ben Trabzon için “ben de” demeyeceğim Sayın Bakan; herkes böyle yöresel yol taleplerini dile getirdi. Siz onları gayet iyi biliyorsunuz. Benim o yönlü bir talebi Sayın Bakanın bütçesinde dile getirmem gerçekten fazlalık olur. O nedenle, öyle bir talebe girmeyeceğim zaten Sayın Baratalı, esasen Trabzon'un yol taleplerini de dile getirdi.

Efendim, ben genel bir değerlendirme yapmak istiyorum: Yatırım bütçesinin büyüklüğü nedir, bu çerçevede Karayolları bütçesinin büyüklüğü nedir. Yatırımları değerlendirirken bence böyle bakmakta yarar var. Yoksa, diğer ölçülerin hepsi bizi yanıltıcı sonuçlara götürür. Sayın Bakan mevcut bütçesiyle en iyi şekilde, gayretli bir şekilde çalışıyor, bunun farkındayım, ama, tablo nedir? Türkiye,

bütçelerinden yatırımlara gerekli kaynağı, payı ayırabiliyor mu diye baktığımızda, şöyle gözüküyor durum: 2006 ilâ 2007'yi ben kıyaslıyorum daha eski yıllara gitmiyorum. 2006 bütçesinde tüm yatırımların gayri safî millî hâsılaya oranı yüzde 2,3 olarak planlanmış 2006 bütçesiyle; 2006 yıl sonu tahmini yüzde 1,9; biliyorsunuz mayıs-haziran ayında yaşadığımız ekonomik çalkantı nedeniyle, bütçe hedeflerinin tutmayacak olması nedeniyle her zaman akla gelen yatırımlardan kesinti yapılması hemen bu yıl da akla gelmiş ve planlanan yatırım ödeneğinin kullanılmaması bütçe göstergelerine göre planlanmıştır. Yani, 2006 bütçesiyle planlanan yatırım ödeneğinin tamamı harcanmayacaktır. Tüm kamuyu söylüyorum sadece Bayındırlık Bakanlığını değil.

2007'de planlanan yatırım sermaye gideri, ismi altında planlanan yatırım harcamalarının gayri safî millî hâsılaya oranı da 2006 yıl sonunun gerçekleşme oranıdır, 1,9; yani, 2007'de tüm yatırımlara ayrılan pay 2006 başlangıç ödeneğinin gerisinde; yatırımlarda bir düşüş var. Zaten bizim ekonomimizin temel problemi yatırım yapılamamasıdır. Kamunun kendine düşen yatırımları yapamamasıdır. Yapamadığı için de istihdam yaratamayan bir büyümeyle karşı karşıya kalıyoruz daima.

Sermaye transferleri kaleminde bir miktar artış var 2007'de, 2006'ya kıyasla. 2006 başlangıç ödeneği, yine, gayri safî millî hâsılaya oran olarak veriyorum: Yüzde 0,34'ken, 2006 yıl sonu ödeneği yüzde 0,46 olmuş. Bu da KÖYDES Projelerine TMSF gelirlerinden yapılan aktarma nedeniyle başlangıç ödeneğinin üzerine çıkmış gözüküyor. 2007'de, yine, 2006 yıl sonu ödeneğinin de üstüne çıkılıyor yüzde 0,7-8 oluyor. KÖYDES ödenekleri Projeleri yanında bir de BELDES Projesinin olması nedeniyle yerel yönetimlerin yatırım harcamalarında bir artış gözüküyor. Demek ki, Hükûmetin 2007'deki yatırım programı, merkezî yönetimin yatırımlarını azaltmak, bütçenin açığını o şekilde azaltabilmek, o şekilde dengeleyebilmek; buna karşı yerel yönetimlerin harcamalarında küçük de olsa bir miktar artış yapmak. Bu, tabii, bir tercihi gösteriyor. Merkezî yönetim harcamaları mı, onun yatırım harcamaları mı daha önemli; yoksa, diğer harcamalar mı daha önemli. Demek ki, 2007'de bu tercih daha çok yerel yönetimlerin harcamalarından yana yapılmış.

Karayolları bütçesine baktığımızda, Sayın Enis Tütüncü o rakamları verdiler esasen, tekrar olacak; ama, şunu söyleyebilirim: Karayolları Genel Müdürlüğünün 2007 bütçesi için öngördüğü 3,4 milyar YTL'lik ödenek 2005 bütçesinin -2006 değil- 2005 bütçesinin başlangıç ödeneğine eşittir. 2005 başlangıç ödeneği de 3,4 milyar YTL'dir. Aynı şekilde Karayollarının yatırım harcamalarında da yine bir düşüş vardır. Bilemiyorum, belki 2007 yılında nasıl, 2006'da TMSF gelirlerinin bütçeyle ilişkilendirilmeksizin, bütçenin ödenek gelir ve ödenek kalemleriyle ilişkilendirilmeksizin yatırım harcamalarına, KÖYDES harcamalarına aktarılması gibi bir uygulama yapıldıysa, 2007'de belki özelleştirme gelirlerinden böyle bir program proje var ise bu yatırım harcamaları artabilir. Ancak, çok ideal bir seviyede değiliz yatırım harcamaları yönünden. Buna rağmen, Sayın Bakan bu bütçeleriyle güzel şeyler yapmaya çalışıyor. Kendisini tebrik ediyorum, çalışmalarında başarılar diliyorum.

Değerli arkadaşlar, yapılması gereken, bu büyümenin sürdürülebilir olmasını sağlamak için bütçemizden yatırımlara biraz daha fazla kaynak ayrılmasını sağlamaktır. Bütçeler bu özelliğe kavuşmadığı sürece biz sürekli olarak istihdam yaratmayan bir büyümeyle karşı karşıya kalacağız. İstihdam yaratmaya büyümede daima cari açık sorunu nedeniyle acaba krize girecek miyiz endişesiyle yaşamamıza neden olacaktır.

Değerli arkadaşlar, Sayın Kumkumoğlu, İstanbul depremine ilişkin olarak değerlendirmelerde bulundu. Gerçekten bunu önemsememiz gerekir. İstanbul sadece bir ilimiz değil, anlatmama gerek yok, Türk ekonomisinin, Türk finans kesiminin, Türkiye'nin her şeyi, beyni olan bir kent. Ben şunu öneriyorum: Efendim, bu bütçelerle biz muhtemel İstanbul depremine yönelik olarak alınması gereken

önlemleri alamıyoruz. Bu bütçe büyüklükleri buna izin vermiyor. Bunun çözümü dış kredi. Başka hiç çözüm göremiyorum. İstanbul depremine yönelik alacağımız önlemler için dış kredi bulabiliriz. Türk Hükümeti bulur. Sorun nerededir? Sorun, dış krediyle de karşılanacak olsa bu harcamaların, bu kaynakların bütçeye ödenek kaydedilmesi gerekir. 2003 yılından bu yana, 4749 sayılı Yasa'da yapılan değişiklik gereği 2003 yılından bu yana, bu kaynakların, krediyle sağlanan kaynakların da bütçeye ödenek olarak kaydedilmesi gerekir. Dolayısıyla, IMF'yle Hükümetin yapmış olduğu müzakerelerde harcamalar belli bir kısıt altında tutulduğuna ve bütçeler yüzde 6,5 faiz dışı fazla kısıtı altında hazırlandığına göre, dış krediyi bile bulmuş olsa Hükümet, bu nedenle, bu kısıt nedeniyle onu yine İstanbul için, İstanbul depremi için alınacak önlemler kapsamında harcama olanağına sahip değil. Bir kere, yapılması gereken IMF'yle bunun müzakeresini yapmaktır. Bunun müzakeresini Sayın Bakan değil, ilgili bakanlar yapacaktır. Yani, efendim, faiz dışı fazla kriteriyle biz daha çok tasarruf edeceğiz toplum olarak, borçlarımızı ödeyeceğiz; birinci önceliğimiz bu. Peki, ama, biz bir deprem tehdidi altındayız. Yarın on binlerce bina yıkılabilir, yüz binlerce insan ölebilir, böyle bir tehlike altında yaşıyoruz. Yani, bunun tasarrufla ilgisi olabilir mi? İnsan önce yaşayacak, hayatta kalacak. Yapılması gereken, bu dış krediyle sağlanacak olan kaynakların İstanbul depremi için sağlanacak kaynakların...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım efendim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – ...Harcama tanımı dışına çıkarılması, faiz dışı fazla hesabında harcama olarak dikkate alınan harcamaların kapsamı dışına çıkarılmasıdır. Esasen, biz, yatırım harcamalarının tümü için bunu önermiştik. Yüzde 6,5 faiz dışı fazlanın mantığı nedir? Gelirleriniz, giderlerinizden; faiz dışındaki giderlerinizden gayri safi millî hasılanın yüzde 6,5'u oranında fazla olacak. Peki, biz giderleri cari harcamalarla, yatırım harcamalarını neden aynı kefeye koyuyoruz? Cari harcamalar karşılığında kamu hiçbir şey elde etmez; tüketir, tüketim harcamasıdır bu, ama, yatırım harcaması öyle değil. Yatırım harcamasını yapıyorsunuz, karşılığında kamunun aktifine bir varlık giriyor. Dolayısıyla, bunu klasik harcama gibi kabul etmemek gerekir esasen. IMF'yle yapılan bütçe müzakerelerinde bu anlayışla olayı götürmek gerekir.

Ama, bunu geçiyorum şimdi; konumuz Bayındırlık Bakanlığı bütçesi, muhtemel İstanbul depremi için alınacak önlemler nedeniyle dış kredi bulunabilir. Bu dış kredi de yüzde 6,5 faiz dışı fazlayla ilişkilendirilmeyebilir. Hükümet'in yapması gereken budur. Kaynak yok mazereti yok. Kaynağı Hükümet bu şekilde İstanbul için bulmak zorundadır. Nasıl, köprüler için başka şeyler için gerektiğinde bazı barajlar için gidip, bazı özel yasalarla bu kısıtları aşıyorsak, birkaç baraj için bu kısıtları aştık, hatırlayın, özel yasalar çıktı burada, iyi hatırlayın tartıştık bunları, İllisu, yanlış hatırlamıyorsam Yusufeli Barajları için 4749 sayılı Yasa'da değişiklik yapmak suretiyle yılı bütçesiyle ilişkilendirmedik onları. Gelin, aynı şeyi İstanbul depremi için yapalım. Yoksa, Allah korusun bunun altından kalkamayız, toplum olarak kalkamayız. Yani, kötü günler yaşarız.

HASAN FEHMİ KINAY (Kütahya) – Üstat, destek verin de çıkaralım 2007'de.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Yani, buna da bir fıkrayla cevap vermem gerekir, ama, Sayın Kinay, bu önerinize zamanım yok.

BAŞKAN – Neyse, toparlayalım.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Ben, bir de, bu kentsel dönüşüm Yasa Tasarısına ilişkin bir öneride bulunmak istiyorum Sayın Bakana. Yasa Tasarısı'nı okudum, değerlendirmeye çalıştım. Ben, kentsel dönüşüm yerine kentsel yenilemeyi öneriyorum. Kentsel dönüşüm daha kapsamlı bir kavram. Kentsel yenilemeden anlaşılan kentin imar mevzuatına aykırı yapılanmalarının olduğu bölgelerinin, gecekondu bölgelerinin kente yenilenmesi, oradaki binaların yenilenmesi,

modern yaşam alanları haline dönüştürülmesi. Ancak, Yasa Tasarısı'nın "kentsel dönüşüm" adı altında getirmiş olduğu düzenleme sadece bu gecekondularıyla sınırlı değil, tüm diğer kamuya ait boş arazilerin de bu kapsamda değerlendirilmesi şeklinde bir düzenleme getiriyor. Bırakalım boş alanları Sayın Bakan, mevcut imar planları onları nasıl düzenliyorsa, hangi kullanım alanlarını ayırdıysa, o amaçlarla kullanalım derim. Bunu, münhasıran sadece gecekondularının yenilenmesi olarak düşünelim derim.

Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakana çalışmalarında başarılar diliyorum.